

طرحهای توسعه شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران

دکتر بهمن آرمان
مسئول اداره مطالعات
و بررسیهای سازمان
بورس اوراق بهادار تهران

اشاره

این مقاله با بررسی محوروار شرایط حاکم بر روند سرمایه‌گذاری‌های کشور با مطرح ساختن زمینه‌های تاریخی به نقش بنگاههای تولیدی پذیرفته شده در بورس تهران می‌پردازد و بر ضرورت اجرای طرحهای توسعه توسط این بنگاهها تاکید می‌کند.

در اصطلاحات اقتصادی سرمایه‌گذاری را موتور محرکه توسعه (نه تنها اقتصادی، بلکه اجتماعی) دانسته‌اند. بدین خاطر معمولاً در تمامی کشورها سعی بر این است تا بطریقی قانونمندیها بصورتی شکل گیرد تا هر آنچه امکان‌پذیر است در خدمت افزایش سرمایه‌گذاریها درآید. به عبارتی جامعه که خود متشکل از بنگاههای اقتصادی و آحاد مردم است به سویی هدایت شود تا بخش بیشتری از درآمد خود را به سرمایه‌گذاری اختصاص دهد. نتیجه چنین امری عملاً در حسابهای ملی کشورهای عمده صنعتی بازتاب داشته است، به طوری که مشاهده می‌شود که کشورهای پیشرفته صنعتی علیرغم دست‌یابی به رشد قابل توجه اقتصادی و صنعتی همچنان سهم قابل توجهی از درآمد جامعه را به مصرف سرمایه‌گذاری در امور مرتبط بر افزایش مبانی تولید و یا بهینه ساختن فرایند تولید کالا و خدمات اختصاص می‌دهند. برای نمایش عملی این مقدمه کوتاه جدول (۱) را که نمایانگر سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص ملی تعدادی از کشورهای پیشرفته صنعتی است ارائه می‌کنیم.

همانگونه که مشاهده می‌کنید هفت

کشور بزرگ صنعتی جهان (G7) که مخفف (GROUP OF SEVEN INDUSTRIALIZED COUNTRIES) است، بطور میانگین ۱۹/۶ درصد از تولید ناخالص ملی خود را به امر سرمایه‌گذاریهای جدید اختصاص می‌دهند. این امر شاید بخودی خود نتواند اهمیت مقوله سرمایه‌گذاری را در توسعه اقتصادی نمایان سازد، ولی اگر اندکی با دقت بیشتر به شرایط اقتصادی حاکم بر کشورهای عمده صنعتی نگاه کنیم، مشاهده خواهیم کرد، آن دسته از کشورهایی از سلامت و رشد اقتصادی کافی برخوردار بوده‌اند که توانسته‌اند بخش بیشتری از تولید خود را به مصرف سرمایه‌گذاریهای مولد برسانند، بطور مثال در جدول (۱) بیشترین سهم سرمایه‌گذاری متعلق به کشور ژاپن و کمترین آن به کشور آمریکا اختصاص دارد. حال اگر به شرایط درونی و بیرونی اقتصاد کشورهای یادشده نگاهی بیاندازیم، مشاهده خواهیم کرد که در کشور ژاپن - که دارای بالاترین سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص ملی بوده است - نرخ تورم تحت کنترل درآمده و میزان بیکاری در حد مطلوب نگاه داشته شده است و از طرف دیگر موازنه بازرگانی خارجی آن روند نه تنها مطلوب، بلکه بسیار خوبی را نشان می‌دهد. مجموعه شرایط مساعد بالا موجب شده است تا ارزش پول این کشور که عملاً بازتابی از شرایط داخلی اقتصاد آن است روبه افزایش گذارد، به طوری که ارزش ین در فاصله زمانی کمتر از یکسال از ۱۲۴ ین در مقابل هر دلار به ۱۰۲ ین رسید که حاکی از افزایش ارزشی معادل ۱۷ درصد است.

در آن سوی سکه و یا به عبارتی کشورهایی که دارای سهم سرمایه‌گذاری کمتری از تولید ناخالص ملی هستند، دقیقاً شرایط کاملاً متضادی مشاهده می‌شود به طوری که در کشورهای انگلیس و ایتالیا دولتها با کسر بودجه‌های بالا، نرخ بیکاری روبه افزایش و عدم موازنه در پرداختهای خارجی خود مواجه بوده‌اند، به طوری که مجموعه عوامل نامساعد بالا در ارزش پول این کشورها کاملاً منعکس شده است، نتیجه اینکه عملاً ارزش پول هر دو کشور یادشده در طول یکسال اخیر تحت فشار قرار گرفته و بخش قابل توجهی از ارزش خود را از دست داده است، به طوری که پوند انگلیس و لیر ایتالیا آنچنان تضعیف شدند که نتوانستند حتی در محدوده تعیین شده در سیستم پولی اروپائی موسوم به E.R.M به نوسان پردازند و در نهایت این مکانیزم را که می‌توانست بخش قابل توجهی از نوسان ارزی آنان را جذب و تحمل نماید، ترک کنند.

با توجه به مثالها و توضیحات مختصر بالا می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که سلامت سیستم اقتصادی هر کشور بطور مستقیم متأثر از تمهیدات در نظر گرفته شده برای فراهم آوردن زمینه سرمایه‌گذاری بیشتر در آن کشور است به عبارتی قدرت صنعتی و مالی کشورهای صنعتی پیشرفته در عامل کار و تخصیص بهینه منابع نهفته است، تخصیصی که در اثر دادن سهم بیشتری به سرمایه‌گذارها روبه سوی تکامل بیشتر گام برمی‌دارد.

آنچه در بالا آمد عملاً مقدمه‌ای بود به منظور بررسی شرایط حاکم بر روند سرمایه‌گذاریها در

مطالعات

جدول ۱ - مقایسه درصد سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص ملی در ۷ کشور
توسعه یافته در سال ۱۹۹۲ (G.7)

کشور	واحد پول L.C	تولید ناخالص ملی G.NP	سرمایه‌گذاری F.C.F	درصد سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص ملی
ایالات متحده آمریکا	دلار (میلیارد)	۵۹۶۲	۷۶۶	۱۲/۸
ژاپن	ین (میلیارد)	۴۶۹,۰۷۶	۱۴۲,۲۵۷	۳۰/۳
آلمان	مارک (میلیارد)	۲,۷۷۲,۸	۵۹۷/۲	۲۱/۵
فرانسه	فرانک (میلیارد)	۶,۹۲۵/۸	۱,۴۰۱/۱	۲۰/۲
ایتالیا	لیر (تریلیون)	۱,۳۹۹/۱	۲۸۱/۷۷	۲۰/۱
انگلستان	پوند (میلیارد)	۵۹۸/۱۵	۹۱/۸۰	۱۵/۳
کانادا	دلار کانادا (میلیارد)	۶۶۴/۳۴	۱۲۹/۹۹	۱۹/۶
میانگین بر اساس دلار				۱۹/۶

ایران زیرا هدف این مقاله این است تا با مطرح کردن زمینه تاریخی روند سرمایه‌گذاری در کشور به نقش بنگاه‌های تولیدی و به ویژه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران بپردازد.

در ابتدای امر ضمن بررسی روند سرمایه‌گذاری در کشور به این واقعیت برخورد می‌کنیم که مصرف‌گرایی بسیار بالا نسبت به توانایی‌های اقتصادی و مالی کشور و اختصاص بخش محدودی از آن چه که جامعه موفق به تولید آن می‌شود به امر سرمایه‌گذاری، مسئله‌ای است که دارای ریشه تاریخی است به طوری که اگر اندکی به روند تشکیل سرمایه ملی در طول چند دهه اخیر دقیق شویم، مشاهده خواهیم کرد که به استثنای دوره‌های محدودی از تاریخ کشور، سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص ملی کشور هیچگاه در سطح مطلوب و قابل قبولی نبوده است. برای مشخص کردن موارد مشروحه بالا اقدام به ارائه نمودار (۱) می‌کنیم که نمایانگر روند تشکیل سرمایه در کشور در طول ۴ دهه اخیر است.

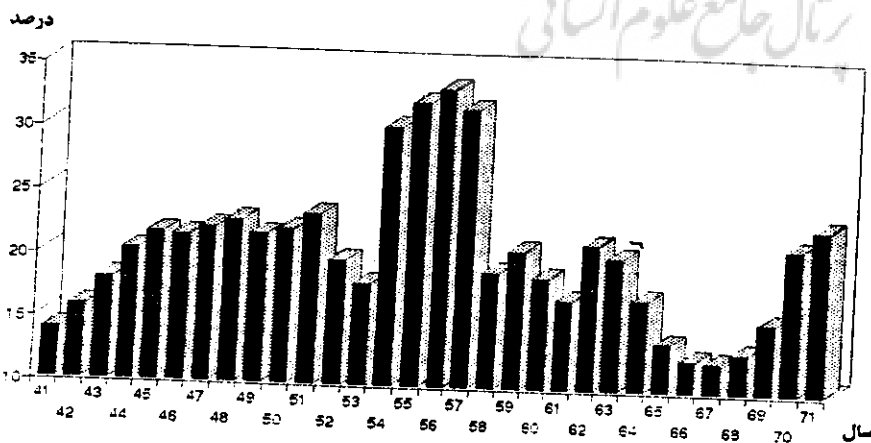
همانگونه که مشاهده می‌شود به استثناء سالهای ۱۳۵۶-۱۳۵۳ روند تشکیل سرمایه در کشور مطلوب نبوده است و مصرف‌گرایی همچنان جایگاه ویژه‌ای در ساختار اقتصادی کشور داشته است، به طوری که میانگین سهم سرمایه‌گذاری در طول ۳۱ سال بررسی شده، برابر با ۲۰/۵ درصد بوده است. همچنین رقم مزبور برای ۱۴ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی به ۱۷/۶ درصد رسیده است که به دلیل روند کوتاه مدت نسبت به ۳۱ سال نتیجه دقیقتری را از وضع سرمایه‌گذاری کشور نشان می‌دهد.

اتخاذ چنین سیاستی که ایران را نه تنها در مقایسه با کشورهای صنعتی - که طبعاً به دلیل دستیابی به پاره‌ای از اهداف اقتصادی و توسعه‌ای خود نیاز کمتری به سرمایه‌گذاریها داشته‌اند - در مقام بسیار پائین تری قرار داده است، بلکه از نقطه نظر مقایسه با سایر کشورهای در حال رشد، اصولاً جایگاه مناسب و درخور توجهی را برای ایران تعیین نمی‌کند. زیرا کافی است به این واقعیت اشاره کنیم که میانگین سرمایه‌گذاری در کشور مالزی در طول سالهای اخیر حدود ۳۵ درصد تولید ناخالص ملی آن کشور بوده است. عدم توجه به لزوم افزایش سرمایه‌گذاری و کارائی ساختار اداری و مالی کشور زمینه‌ای را فراهم ساخت تا بتدریج بازتابهای ناشی از اینگونه کاستیها، خود را در ابعاد بزرگتری به معرض

نمایش بگذارد و بطوری که در حال حاضر جمهوری اسلامی ایران اهمیت نسبی خود را در تولید آن دسته از کالاهایی که به عنوان محصولات استراتژیک شناخته می‌شوند، از دست داده است که جدول ۲ به مواردی چند از آن اشاراتی دارد. همانگونه که از موارد مندرج در جدول ۲ برمی‌آید جمهوری اسلامی ایران به دلیل کاهش حجم سرمایه‌گذاریها بتدریج در طول سالهای اخیر اهمیت خود را بعنوان یک تولیدکننده عمده کالاهای استراتژیک از دست داده است، بطوری که میزان تولید این کالاهای نه تنها از نظر مطلق قابل مقایسه با دیگر کشورهای منطقه نیست، بلکه به دلیل رشد بالاتر جمعیت در جمهوری اسلامی ایران شاخص اساسی‌تر که همانا تولید سرانه، کالاهای یادشده باشد، نیز شدیداً روبه نزول گذاشته است، به طوری که میزان تولید سرانه

نمایش بگذارد و بطوری که در حال حاضر جمهوری اسلامی ایران اهمیت نسبی خود را در تولید آن دسته از کالاهایی که به عنوان محصولات استراتژیک شناخته می‌شوند، از دست داده است که جدول ۲ به مواردی چند از آن اشاراتی دارد. همانگونه که از موارد مندرج در جدول ۲ برمی‌آید جمهوری اسلامی ایران به دلیل کاهش حجم سرمایه‌گذاریها بتدریج در طول سالهای اخیر

نمودار ۱ - درصد سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص ملی
(۱۳۴۱-۱۳۷۱)

جدول ۲ - تولید کالاهای استراتژیک در خاورمیانه در سال ۱۹۹۲

نام کشور	اقلام تولیدی	فولاد میلیون تن	سیمان میلیون تن	شکر هزار تن	ظرفیت نیروگاههای برق (مگاوات)
ایران		۴	۱۵	۸۸۵	۱۸۰۰۰
عربستان		۲/۳	۱۲/۵	۵۰۰	۱۷۰۳۹*
عراق		-	۱۶/۸	ارقسام موجود نیست	۹۵۵۰
ترکیه		۱۱	۲۷	۲۵۰۰	۲۵۰۰۰

* ظرفیت عربستان در ۳ سال آینده به ۲۲ هزار مگاوات خواهد رسید.

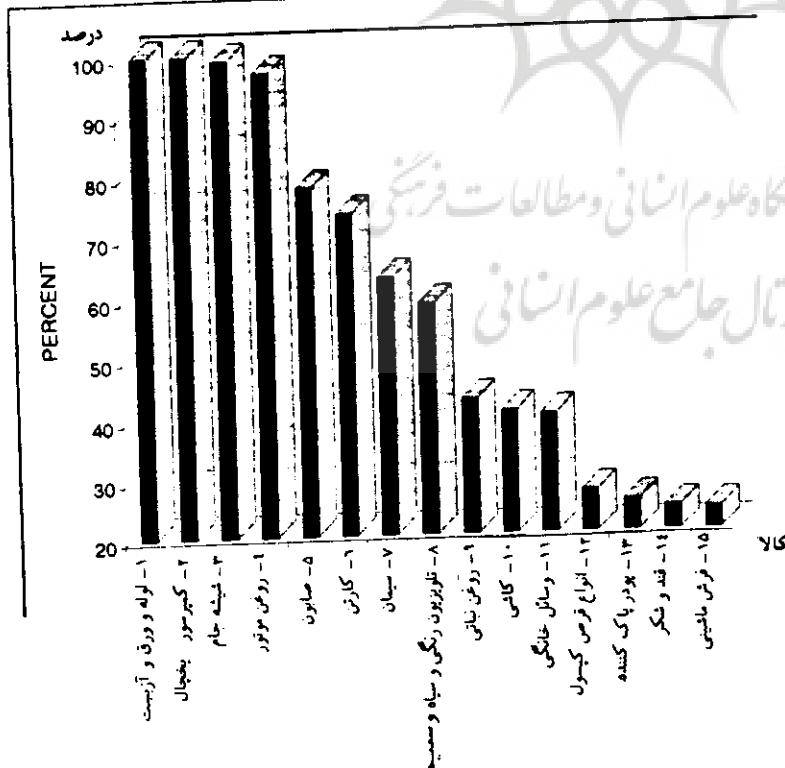
فولاد در جمهوری اسلامی ایران در مقیاس گسترده‌ای کمتر از عربستان سعودی و ترکیه می‌باشد. چرا که در ازاء هر نفر از جمعیت عربستان سعودی ۱۵۳ کیلوگرم فولاد و برای هر یک از ساکنان ترکیه ۱۸۹ کیلوگرم فولاد تولید می‌شود در حالی که میزان تولید سرانه فولاد در ایران محدود به ۶۵ کیلوگرم می‌گردد. اگر اندکی به اعداد و ارقام مندرج در جدول دقت کنیم، مشاهده خواهیم کرد که کشور عربستان سعودی با جمعیتی تقریباً برابر با یک ششم جمعیت ایران دارای تولید سیمان تقریباً کمتری از ایران است. اگر ملاحظات و نکته سنجی‌های خود را براساس موارد مندرج در جدول ۲ ادامه دهیم، مشاهده خواهیم کرد که تولید فولاد در ترکیه تقریباً ۳ برابر جمهوری اسلامی ایران است و یا فرضاً در مورد تولید شکر که یک کالای کاملاً استراتژیک تلقی می‌شود، میزان تولید در جمهوری اسلامی ایران تقریباً یک سوم ترکیه است و این در حالی است که در شرایطی که ترکیه سالیانه ۵۰۰ هزار تن صادرات شکر دارد، ایران بخش قابل توجهی از درآمد محدود ارزی خود را صرف وارد کردن شکر از خارج می‌کند.

تاثیرات غیرقابل اغماضی را در صحنه صنعت و اقتصاد کشور به جا بگذارد. بورس تهران با در نظر گرفتن چنین واقعیتی و به منظور انجام یک بررسی موضعی پیرامون چگونگی اجرای طرحهای توسعه در شرکتهای پذیرفته شده، به موازات انجام مراحل عادی

اطلاعات مندرج در جدول ۳ عملاً تأییدی است بر آنچه در پیش گفته شد. لذا با توجه به چنین واقعیتی می‌توان به این نتیجه‌گیری رسید که علیرغم محدود بودن تعداد شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران، میزان تولید آنان در تعدادی از صنایع کشور تا به آن حد است که می‌تواند

طرحهای توسعه برای شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران

نمودار ۲ - نسبت تولید شرکتهای پذیرفته شده در بورس به تولید کل کشور در سال ۱۳۷۰

موارد مشروحه بالا به این خاطر عنوان شد تا مقدمه‌ای برای بخش اصلی باشد که همانا ضرورت ایجاد زیربنای لازم به منظور فراهم آوردن زمینه اجرای طرحهای توسعه توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران است. در ابتدا زمانی که به مقوله ضرورت اجرای طرحهای توسعه توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس اشاره می‌شود، عده‌ای از صاحب نظران اقتصادی عنوان می‌دارند به علت نوبت بودن بورس در ایران هنوز میزان تولید شرکتهای پذیرفته شده تا به آن حد افزایش نیافته است که بتواند در صحنه اقتصادی کشور جایگاه قابل ملاحظه‌ای را بیابد - که البته این نکته‌ای است که تا حدودی واقعیتهای جاری بورس تهران را منعکس می‌کند - ولی در عین حال این واقعیت را نیز نمایان نمی‌سازد که در حال حاضر بخش قابل توجهی از پاره‌ای از تولیدات استراتژیک کشور توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران صورت می‌گیرد که در اینجا به منظور نمایاندن این واقعیت جدول و نمودار ۲ ارائه می‌شود.

جدول ۳ - جدول مقایسه‌ای تولید توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران نسبت به کل تولید کشور (سال ۱۳۷۰)

ردیف	محصول	واحد	میزان تولید		نسبت تولید شرکتهای پذیرفته شده در بورس (درصد)
			کشور	شرکتهای پذیرفته شده در بورس	
۱	لوله و ورق و آزیست	تن	۳۴۰٫۲۹۱	۳۵۴٫۱۲۱	۱۰۰
۲	کمپرسور یخچال	دستگاه	۱۹۱٫۹۶۴	۲۰۵٫۷۳۴	۱۰۰
۳	شیشه جام	تن	۱۸۹٫۶۰۴	۱۸۸٫۴۲۵	۹۹٫۳
۴	روغن موتور (۱)	تن	۱۶۰٫۳۲۷	۱۵۵٫۷۰۴	۹۷
۵	صابون (۲)	تن	۳۴٫۵۷۹	۲۶٫۹۳۴	۷۷٫۸
۶	کارتن	تن	۱۴۱٫۷۷۴	۱۰۴٫۱۲۲/۴	۷۳/۴۴
۷	سیمان	هزارتن	۱۵٫۱۵۲	۹٫۵۲۳/۵	۶۲/۸۵
۸	تلویزیون رنگی و سیاه و سفید	دستگاه	۷۶۴٫۴۳۷	۴۴۶٫۸۶۶	۵۸/۴۶
۹	روغن نباتی	تن	۵۸۹٫۵۱۸	۲۵۱٫۰۹۴	۴۲/۵
۱۰	کاشی	هزارمترمربع	۲۷٫۸۴۲	۱۱٫۲۵۴/۹	۴۰/۴۲
۱۱	وسایل خانگی	دستگاه	۲٫۹۷۷٫۷۰۵	۱٫۱۸۶٫۰۶۰	۳۹/۸۳
۱۲	انواع قرص و کپسول و آمپول	میلیون عدد	۱۱٫۹۷۱/۳	۳٫۲۳۴/۳	۲۷/۰۲
۱۳	پودر پاک‌کننده (۳)	تن	۱۸۶٫۴۵۵	۴۷٫۲۹۹	۲۵/۳
۱۴	قندوشکر	تن	۷۰۵٫۲۳۵	۱۶۹٫۹۵۱	۲۴/۱
۱۵	فرش ماشینی (۴)	هزارمترمربع	۸٫۹۰۰	۲٫۱۱۸/۶	۲۳/۸

۱) آمار مزبور مربوط به تولید کشور واحدهای تحت پوشش وزارت صنایع را شامل و تولیدات بالایشگاههای آبادان و اصفهان را دربر نمی‌گیرد.

۲) آمار مزبور مربوط به تولیدات ۱۲ واحد تولیدی از ۹۷ واحد تولیدی فعال در این زمینه می‌باشد.

۳) آمار مزبور مربوط به تولیدات ۵ واحد تولیدی از ۷ واحد تولیدی فعال در این زمینه است.

۴) آمار مزبور مربوط به تولیدات ۹ واحد تولیدی از ۲۲ واحد تولیدی فعال در این زمینه می‌باشد.

ساختار سرمایه‌ای آنان بلکه پیوستگی تولید را نیز در معرض خطر قرار داده است، به طوری که عدم سرمایه‌گذاری کافی در بهینه ساختن فرایند تولید شرایطی را بوجود آورده است تا این شرکتهای عملاً در شرایطی قرار گیرند که نتوانند در مقابل موج رقابت شدید در سطح بین‌المللی از خود عکس‌العمل مناسب نشان دهند، شاهد مدعی اینکه در طول ۳ سال گذشته که روند واردات کالاهای ساخته شده خارجی به بازار داخلی افزایش یافت و میزان فروش و در نتیجه تولید کارخانجات داخلی و از جمله شرکتهای پذیرفته شده در بورس کاهش یافت. البته هرچند ممکن است بحران ارزی فعلی و بالارفتن نسبی تعرفه‌های گمرکی بتواند فضای حمایتی دیگری را

بقیه در صفحه ۷۸

عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران در رابطه با اجرای طرحهای توسعه درحد مطلوب نبوده است، به طوری که عملاً به استثناء موارد انگشت‌شمار، طرح توسعه قابل توجهی نه تنها به مرحله بهره‌برداری، بلکه به اجرا نیز گذاشته نشده است. از نتایج بسیار منفی بدست آمده در طول مطالعات انجام گرفته این است که تعدادی از شرکتهای از اوائل دهه گذشته اقدام به اخذ موافقت اصولی برای اجرای طرحهای توسعه و یا بهینه‌سازی خطوط تولید خود کرده‌اند که متأسفانه تاکنون هیچگونه اقدام اصولی برای اجرای آنها به عمل نیآورده‌اند.

عدم توجه و موفقیت شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران در زمینه اجرای طرحهای توسعه و تکمیل و بهینه‌سازی خطوط تولید نه تنها

کسب اطلاعات از شرکتهای در تاریخ ۷۲/۸/۱۸ اقدام به ارسال یک پرسشنامه کرد که حاوی پاره‌ای اطلاعات اولیه از شرکتهای پذیرفته شده بود که دارای سوابق لازم بودند. علیرغم انتظار همکاری متأسفانه تا زمان نگارش این گزارش تنها تعداد ۳۵ مورد پاسخ دریافت شده است که موارد آن بصورت زیر طبقه‌بندی می‌شود:

تعداد پرسشنامه‌های ارسالی ۹۷
تعداد پاسخهای رسیده ۳۵
شرکتهای دارای طرحهای توسعه ۲۴
شرکتهای دارای طرحهای توسعه گشایش اعتبار شده ۲۴
آمار موجود نیست
شرکتهایی که طرحهای توسعه آنان در سال ۱۳۷۳ به بهره‌برداری می‌رسد آمار موجود نیست
همانگونه که مشاهده می‌شود متأسفانه

برای صنایع ما ایجاد کند، ولی نباید فراموش کرد که جهان با توجه به توافقات صورت گرفته در مذاکرات گات موسوم به «دور اروگوئه» در شرایط کاملاً نوینی قرار گرفته است که در آن تعرفه‌های گمرکی دیگر بعنوان یک مزیت تلقی نمی‌شود، بلکه نقطه قوت اصلی همانا داشتن مزیت نسبی تولید و استفاده بهینه از آن است. ما در ایران دارای مزایای نسبی بسیار قابل توجهی نسبت به سایر کشورها هستیم، قیمت انرژی، نیروی انسانی و پاره‌ای مواد اولیه هنوز در ایران بسیار پائین‌تر از

سایر کشورها است. اگر ترکیه که دارای شرایط آب و هوایی مشابه ایران است و باید هزینه سوخت و انرژی بسیار بالاتری نسبت به آنچه در ایران کارخانجات قند ما پرداخت می‌کنند، پردازد به تولیدی معادل ۲/۵ میلیون تن شکر دست می‌یابد. هیچ دلیل موجهی وجود ندارد که کشور ما از مزایای نسبی خود در این زمینه بهره‌برداری مطلوب نکند. این وظیفه به عهده دست‌اندرکاران صنعت قند و شکر کشور است که بخش قابل توجهی از آن خوشبختانه جزو شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران است، به مثال بالا می‌توان موارد دیگری مانند صنایع سیمان و نساجی را نیز

افزود ولی در مورد این صنایع نیز همانند صنایع قند توجه کافی به امر توسعه و سرمایه‌گذاری‌ها نشده‌است، به طوری که اکثر طرح‌های توسعه مرتبط بر این صنایع همانگونه که از نمونه‌های ارائه شده استنباط می‌شود به حال خود رها شده‌اند.

بدون شک مدیریت‌ها مسائلی از جمله کمبود ارز، مشکلات اجرائی و موارد دیگری را به عنوان موانع اصلی اجرای طرح‌های توسعه خود مطرح خواهند کرد، ولی نباید فراموش کرد که برای هر یک از مشکلات یاد شده می‌شد راه حل‌هایی یافت. امید است با عنایت بیشتر به اهمیت اجرای طرح‌های توسعه و بهینه‌سازی خطوط تولید مدیریت‌ها از این پس با توجه بیشتری به این مقوله اندیشیده‌شود. □

شرکت داده پردازي صنایع رایانه

قابل توجه کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مدیران کارخانجات، شرکتها، کارشناسان و کلیه دست‌اندرکاران و مجریان پروژه‌های عمرانی، صنعتی، تحقیقاتی و ...

مدیریت، کنترل و برنامه‌ریزی شرط اول موفقیت شماست

رَوَندِ نِما

برگردان فارسی نرم‌افزار

HPM

با تمامی امکانات موجود، آماده عرضه برای کنترل و مدیریت پروژه‌های شماست

دفتر فروش مرکزی:

تهران، شرکت داده‌پردازي صنایع رایانه

خیابان طالقانی، بین حافظ و نجات‌اللهی، ساختمان ۱۲۸ تلفن: ۸۹۸۸۵۱ - ۸۹۳۷۶۲

نمایندگی‌های فروش:

تهران، شرکت بهینه نگار

مشهد، شرکت آرسکا کامپیوتر

سناباد، طاهری جنوبی، شماره ۲۳۵، تلفن ۸۳۴۳۴۸

تهران، شیرین غربی، پلاک ۲/۹ طبقه دوم، تلفن ۷۵۳۴۸۴۱

اصفهان، شرکت یکان

تهران، شرکت مشاورین سیستم آرا

چهارباغ بالا، ابتدای شریعتی، شماره ۱۰، تلفن ۷۸۱۲۸

تهران، کوی قرقاول، شماره ۱۱، تلفن ۸۶۸۹۷۲